

REDACCIÓ I LOCUCIÓ ALS MITJANS ÀUDIO-VISUALS

Assignatura troncal a les tres titulacions
Segon quadri mestre
Crèdits: 5 (2 de teòrics i 3 de pràctics)

Objectius: Coneixement introductori a la redacció específica de la informació als mitjans àudio-visuels i de les tècniques de locució o ús professional de la veu en els mitjans àudio-visuels. És una matèria bàsica per assolir els coneixements teòrico-pràctics de les matèries posteriors i observar les actituds i capacitats expressives dels alumnes, que s'hauran de desenvolupar en els tres anys posteriors.

Descripció de continguts: Estudi i capacitat en les diferents tècniques i processos de redacció de textos escrits per als mitjans àudio-visuels. Acústica i fisiologia de la veu. Teoria de l'expressió oral. Tècniques de locució específiques a la ràdio i la televisió. Estudi, anàlisi i capacitat.

PROGRAMA

TEMA 1

CARACTERÍSTIQUES DELS SISTEMES COMUNICATIUS ÀUDIO-VISUALS

1.1 Percepció sonora, percepció visual i percepció àudio-visual.

1.2 La influència de la mediació tecnològica:

- 1.2.1 Unidireccionalitat
- 1.2.2 Seqüencialitat
- 1.2.3 No retornabilitat
- 1.2.4 Fugacitat

1.3 La influència del mitjà a les estructures textuales i narratives.

- 1.3.1 La necessitat de claredtat
- 1.3.2 La necessitat de redundància
- 1.3.3 La necessitat d'adaptació formal del text escrit

TEMA 2

EL PROCÉS DE COMPOSICIÓ D'UN TEXT PELS MITJANS ÀUDIO-VISUALS

2.1 Condicionaments previs:

- 2.1.1 El mitjà de transport
- 2.1.2 L'extensió temporal

2.1.3 Objectius de la comunicació (els textos periodístics, narratius i publicitaris)

2.2 L'organització dels continguts (macroestructures i microestructures)

2.3 Tècniques generals de composició:

 2.3.1 Els criteris dramatúrgics (plantejament, nus i desenllaç)

 2.3.2 Els criteris informatius (fets, antecedents i conseqüències)

 2.3.3 Els criteris publicitaris (motivacions, estímuls i connotacions)

TEMA 3

ACÚSTICA I FISIOLOGIA DEL SO DE LA VEU

3.1 La producció del so de la veu

 3.1.1 Anatomia de l'aparell fonador

 3.1.2 Funcionalitat acústica de l'aparell fonador

3.2. Teoria acústica del so

 3.2.1 Concepte de so

 3.2.2 Concepte d'intensitat

 3.2.3 Concepte de timbre

TEMA 4

ús expressiu de la veu

4.1 La descripció del so de la veu

4.2 Valor expressiu de la intensitat

 4.2.1 El tractament fonològic (distàncies expressives)

 4.2.2 Distància locutor-micròfon

 4.2.3 La manipulació tècnica

4.3 Valor expressiu del to

4.4 Valor expressiu del timbre

TEMA 5

LA SINTAXI SONORA

5.1 Les diferències entre text escrit o text oral

5.2 Concepte de grup fònic

5.3 Concepte de pausa i de silenci

5.4 L'entonació

 5.4.1 Diferències entre to i entonació

 5.4.2 Diagrames d'entonació i models entonatius

TEMA 6

TÈCNIQUES DE RESPIRACIÓ A LA LOCUCIÓ

6.1 Fisiologia de l'aparell respiratiu

6.2 Els hàbits de respiració: respiració clavicular, toràcica i diafragma-abdominal

6.3 La relació entre locució i respiració

6.4 Higiene de la veu

6.5 El concepte d'impostació

TEMA 7

LES MACRO-ESTRUCTURES TEXTUALS

- 7.1 L'esquema previ de continguts com a instrument bàsic
- 7.2 Els models dramàtics
 - 7.2.1 Plantejament, nus i desenllaç
 - 7.2.2 La seqüencialitat temporal com a clau narrativa
 - 7.2.3 La narració àudio-visual com a poderós instrument de síntesi discursiva
- 7.3 Els models periodístics
 - 7.3.1 El relat (informació estricta: fets, context, antecedents, conseqüències, prediccions)
 - 7.3.2 Les argumentacions (premises i conclusió; tesi, antítesi i síntesi)
 - 7.3.3 La temporalitat periodística en el context àudio-visual
- 7.4 Els models publicitaris
 - 7.4.1 Objectius persuasius
 - 7.4.2 El nivell detreball denotatiu: oferta, descripció i argumentació.
 - 7.4.3 El nivell de treball connotatiu: recursos estètics, psicològics i poètics.
 - 7.4.4 El model dramàtic i el model informatiu
 - 7.4.5 La temporalitat en el context publicitari

TEMA 8

LES MICROESTRUCTURES TEXTUALS

- 8.1 La sintaxi adequada per mitjans àudio-visuels
 - 8.1.1 La necessitat de predomini de l'ordre gramatical (1/subjecte, 2/verb, 3/predicat)
 - 8.1.2 Tipus de predicat: complement: 1/directe, 2/indirecte i 3/circumstancial
- 8.2 La simplicitat
 - 8.2.1 Longitud de les unitats textuales (la frase, la notícia, el programa, l'anunci)
 - 8.2.2 L'economia de paraules
 - 8.2.3 Tècniques de simplificació: arrodoniments i comparacions
 - 8.2.4 L'especificitat àudio-visual en la coordinació de les frases (coordinació sonora en lloc de coordinació textual)
- 8.3 El tractament formal del text àudio-visual
 - 8.3.1 L'especificitat àudio-visual respecte als signes de puntuació.
 - 8.3.2 El tractament gràfic del text que s'ha de llegir de viva veu públicament.

TEMA 9

TÈCNIQUES DE LOCUCIÓ

- 9.1 El desfasament entre lectura visual i transcripció oral
- 9.2 La vocalització i l'articulació
- 9.3 La velocitat de lectura i la durada dels sons

9.4 L'entonació, les pauses i la intensitat com elements definidors d'estil i de format

9.5 L'ús del micròfon

9.6 Les actituds sonores del locutor (definició de les distàncies virtuals: íntima, personal, social i pública)

TEMA 10

LA IMATGE DEL LOCUTOR

7.1 El vestuari i la funcionalitat

7.2 Les connotacions de la imatge del locutor

7.3 La mirada a càmera

7.4 La informació gestual i els tipus de plans

7.5 Les posicions davant de la càmera

7.6 Gèneres i actuació a la locució

TEMA 11

LES TÈCNIQUES DE LECTURA DES DEL PUNT DE VISTA VISUAL

11.1 El control del cos

11.2 La mirada a la càmera i l'efecte del contacte visual amb el receptor

11.3 L'adaptació a la càmera seleccionada

11.4 La lectura davant de la càmera: el paper sobre la taula i l'apuntador tele-prompter

11.5 La collocació i el treball visual amb els micròfons

11.6 La memorització

TEMA 18

TÈCNIQUES D'ACTUACIÓ EN LA PRESENTACIÓ

12.1 La improvisació

12.1.1 El concepte d'improvisació

12.1.2 Situacions en què és pertinent recórrer a la improvisació

12.1.3 Improvisació parcial i improvisació total

12.2 La relació entre els continguts i l'expressió facial i gestual del presentador

12.3 La diferenciació entre el locutor i els convidats

12.4 Suports no explícits a la locució "informal": les notes, la memorització, les diferents tècniques d'apuntador i l'auricular

12.5 El moviment davant de la càmera: desplaçaments i expressió gestual del presentador

BIBLIOGRAFIA

Llibres bàsics:

AGUILERA, Octavio. La literatura en el periodismo. Madrid: Paraninfo, 1992

CEREZO, Manuel. Guia del redactor publicitario. Método para el análisis y la creación. Barcelona: Mirador, 1992

HAWES, William: Televisión Performing. Boston, Londres: Focal Press, 1991.

- MARTIN VIVALDI, Gonzalo. Curso de redacción. Madrid: Paraninfo, 1993
- OLIVA, LL; SITJÀ, J. Les notícies a la televisió. Barcelona: IORTV, 1990.
- PFAWADEL, Marie Claude. Respirer, parler, chanter. Le Hameau éditeur, 1991.
- PRADO, EMILIO. Estructura de la información radiofónica. Barcelona: ATE, 1981.
- RODRÍGUEZ BRAVO, Àngel. La voz en la radio: manipulaciones y técnicas de expresión. Tesis de licenciatura. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 1984.

Bibliografía complementaria:

- AA.DD. Le savoir écrire moderne. Retz: Pris, 1980.
- BOYD, A. Broadcast Journalism. Techniques of Radio and TV News. Oxford: Heinemann Professional Publishing, 1990.
- FANG, I. Noticias por televisión. Buenos Aires: Marymar, 1977.
- GADDA, C.E. Norme per la redazione di un testo radiofonico. Torí: ERI Edizioni, RAI, 1973.
- HIGGINS, Denis. El arte de escribir publicidad. Mèxico: McGraw-Hill, 1991.
- RUGE, Peter. Prácticas de periodismo televisivo. Pamplona: EUNSA, 1983.